

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.5.20.
COM(2020) 557 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Egyesült Királyság

**Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti
jelentés**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Egyesült Királyság

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés

1. BEVEZETÉS

2020. március 20-án a Bizottság közleményt fogadott el a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválásáról. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében, 6. cikkének (3) bekezdésében, 9. cikkének (1) bekezdésében és 10. cikkének (3) bekezdésében, valamint az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében és 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerinti rendelkezés elősegíti a költségvetési politikák összehangolását súlyos gazdasági visszaesés idején. Közleményében a Bizottság megosztotta a Tanáccsal azt a véleményét, miszerint a Covid19-járvány következtében várható súlyos gazdasági visszaesés miatt a jelenlegi feltételek lehetővé teszik a rendelkezés alkalmazását. A tagállamok pénzügyminiszterei 2020. március 23-án egyetértettek a Bizottság értékelésével. Az általános mentesítési rendelkezés alkalmazása lehetővé teszi a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való átmeneti eltérést, ha ez középtávon nem veszélyezteti a költségvetés fenntarthatóságát. A korrekciós ág tekintetében a Tanács a Bizottság ajánlására úgy is határozhat, hogy módosított költségvetési pályát fogad el. Az általános mentesítési rendelkezés nem függeszti fel a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásait. Lehetővé teszi az országok számára, hogy eltérjenek az általában alkalmazandó költségvetési követelményektől, a Bizottság és a Tanács számára pedig biztosítja annak lehetőségét, hogy a Paktum keretében meghozzák a szükséges szakpolitikai koordinációs intézkedéseket.

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése alapján az Egyesült Királyságban a költségvetési hiány¹ a 2019–2020-as pénzügyi évben várhatóan a GDP 2,5 %-a felett marad, míg az államadósság várhatóan a DGP 85,2 %-át éri el. A 2019–2020-as államháztartási hiányra és államadósságra vonatkozó végleges eredményadatok azonban csak 2020 őszén állnak majd rendelkezésre. A Bizottság előrejelzése szerint az Egyesült Királyság költségvetési hiánya 2020–2021-ben várhatóan a GDP 10,7 %-a, míg az államadósság várhatóan a GDP 102,5 %-a lesz. Minden rendelkezésre álló bizonyíték – beleértve a nemzeti hatóságok arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy milyen mértékben reagál a költségvetési politika a Covid19-

¹ Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jével kilépett az Európai Unióból. A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) 2020. február 1-jén lépett hatályba, amikor az Egyesült Királyság kilépett az EU-ból. A megállapodás átmeneti időszakot ír elő, amely alatt – néhány kivételtől eltekintve – az uniós jog alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban. Az átmeneti időszakban az Egyesült Királyságra alkalmazandó uniós jog meghatározása szerint az Egyesült Királyság uniós tagállamként kezelendő, de nem vesz részt az uniós döntéshozatalban és a döntéshozatali folyamatokban.

világjárványhoz kapcsolódó súlyos gazdasági visszaesésre – arra utal, hogy a hiány 2020–2021-ben és 2021–2022-ben jelentősen meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbértéket. 2020. május 7-i levelében a Bizottság felkérte az Egyesült Királyságot, hogy nyújtson naprakész információkat a 2020–2021-es hiány becsült mértékéről. Az Egyesült Királyság azonban nem nyújtotta be a kért pontosítást, hanem a költségvetési felelősségi hivatal (Office for Budget Responsibility) Covid19-forгатókönyvére hivatkozott, amely szerint a hiány 2020–2021-ben jelentősen meghaladja a 3 %-ot. E tényezőket figyelembe véve a Bizottság úgy véli, hogy a 2020–2021-es időszakra vonatkozó, a GDP 10,7 %-át kitevő hiányra vonatkozó jelenlegi előrejelzése kellően meggyőző *prima facie* bizonyítékkal szolgál arra vonatkozóan, hogy a Szerződés 126. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében túlzott hiány áll fenn.

Mindezek alapján a Bizottság ezért elkészítette ezt a jelentést, amely elemzi az Egyesült Királyság Szerződésben foglalt hiány- és adósságkritériumnak való megfelelését. Megvizsgálja az érdemleges tényezőket, és megfelelően figyelembe veszi a Covid19-járványhoz kapcsolódó számottevő gazdasági sokkhatást.

1. táblázat Költségvetési hiány és államadósság (a GDP %-ában)

		2016– 2017	2017– 2018	2018– 2019	2019– 2020 BIZ	2020– 2021 BIZ	2021– 2022 BIZ
Hiánykritérium	Államháztartási egyenleg	–2,8	–2,7	–1,8	–2,5	–10,7	–6,2
Adósságkritérium	Bruttó államadósság	85,2	84,6	84,2	85,2	102,5	100,2

Megjegyzés: Forrás: Eurostat, a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése

2. HIÁNYKRITÉRIUM

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése alapján az Egyesült Királyság költségvetési hiánya 2020–2021-ben a tervek szerint eléri a GDP 10,7 %-át, azaz meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel. A Szerződésben meghatározott referenciaérték 2020–2021-re tervezett túllépése kivételes, mivel súlyos gazdasági visszaesés eredménye. A Covid19-világjárvány hatását figyelembe véve a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése a 2020. évi reál-GDP 8,3 %-os csökkenését vetíti előre.

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése alapján a költségvetési hiány 2021–2022-ben a GDP 3 %-a felett marad, így a Szerződésben meghatározott referenciaérték tervezett túllépése nem átmeneti.

Összegezve, a 2020–2021-re tervezett hiány meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel. A referenciaérték előrejelzett túllépése a Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében véve kivételesnek minősül, de nem átmeneti. Minden rendelkezésre álló bizonyíték – beleértve a nemzeti hatóságok arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy milyen mértékben reagál a költségvetési politika a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó súlyos gazdasági visszaesésre – arra utal, hogy a hiány 2020–2021-ben és 2021–2022-ben jelentősen meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbértéket. 2020. május 7-i levelében a Bizottság felkérte az Egyesült

Királyságot, hogy nyújtson naprakész információkat a 2020–2021-es hiány becsült mértékéről. Az Egyesült Királyság azonban nem nyújtotta be a kért pontosítást, hanem a költségvetési felelősségi hivatal (Office for Budget Responsibility) Covid19-forgatókönyvére hivatkozott, amely szerint a hiány 2020–2021-ben jelentősen meghaladja a 3 %-ot. E tényezőket figyelembe véve a Bizottság úgy véli, hogy a 2020–2021-es időszakra vonatkozó, a GDP 10,7 %-át kitevő hiányra vonatkozó jelenlegi előrejelzése kellően meggyőző *prima facie* bizonyítékkal szolgál arra vonatkozóan, hogy a Szerződés 126. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében túlzott hiány áll fenn. Így az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződés és az 1467/97/EK rendelet értelmében a hiánykritérium *prima facie* nem teljesül.

3. ÉRDEMLEGES TÉNYEZŐK

A Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha egy tagállam nem felel meg az egyik vagy mindkét említett kritériummal kapcsolatos követelményeknek, a Bizottság erről jelentést készít. A Bizottság jelentése „figyelembe veszi, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb érdemleges tényezőt, beleértve a tagállam középtávú gazdasági és költségvetési helyzetét”.

Ezeket a tényezőket tovább pontosítja az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése, amely arról is rendelkezik, hogy kellő figyelmet kell fordítani „minden olyan egyéb tényezőre, amely az érintett tagállam véleménye szerint érdemleges a hiány- és adósságkritériumoknak való megfelelés átfogó értékelése szempontjából, és amelyet az adott tagállam a Tanács és a Bizottság elé terjesztett”. Ami a hiánykritériumot illeti – az 1467/97/EK rendelet 4. cikkében foglaltak szerint –, mivel a GDP-arányos államadósság-ráta meghaladja a 60 %-os referenciaértéket és nem teljesül a kettős feltétel – vagyis az, hogy a hiány közel marad a referenciaértékhez és a referenciaérték túllépése átmeneti –, a szóban forgó érdemleges tényezők nem vehetők figyelembe az Egyesült Királyságra vonatkozó, túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során.

A jelenlegi helyzetben a 2020 tekintetében figyelembe veendő további kulcsfontosságú tényező a Covid19-világjárvány gazdasági hatása, amely igen jelentős mértékben befolyásolja a költségvetési helyzetet, és rendkívül bizonytalan kilátásokat eredményez. A világjárvány miatt sor kerül az általános mentesítési rendelkezés alkalmazására is.

3.1. A Covid19-világjárvány

A Covid19-világjárvány súlyos gazdasági sokkhoz vezetett, amelynek számottevő negatív hatása van az Európai Unió egészében. A GDP-növekedésre jelentett következmények a járvány időtartamától és a nemzeti hatóságok által, valamint európai és világszinten a járvány terjedésének lassítása, a termelőkapacitások védelme és az aggregált kereslet támogatása érdekében hozott intézkedések időtartamától függnék majd. Az országok olyan költségvetési intézkedéseket fogadtak el, illetve jelenleg is dolgoznak olyan költségvetési intézkedések elfogadásán, amelyek célja az, hogy növeljék az egészségügyi rendszerek kapacitását, és segítséget nyújtsanak a válság által különösen súlyosan érintett egyéneknek és ágazatoknak. Jelentős likviditástámogatási intézkedések és egyéb garanciák elfogadására is sor került. Részletesebb információk függvényében az illetékes statisztikai hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az említett intézkedések azonnali hatással vannak-e az államháztartási egyenlegre, vagy sem. Az említett intézkedések a gazdasági tevékenység visszaesésével együtt a költségvetési hiány és az államadósság jelentős mértékű megnövekedéséhez fognak vezetni.

3.2. A középtávú gazdasági helyzet

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzésével összhangban az Egyesült Királyság reál-GDP-je várhatóan meredeken csökken 2020 első felében. A Covid19 terjedésének megfékezése érdekében március végén végrehajtott, a kijárást korlátozó intézkedések a gazdaság számos ágazatában a gazdasági tevékenység meredek visszaeséséhez vezettek. Ahogy a járvány megfékezésére irányuló intézkedések enyhülnek, a gazdaság várhatóan fellendülés elé néz. Összességében az Egyesült Királyság reál-GDP-je 2020-ban várhatóan 8,3 %-kal csökken. Ez enyhítő tényező annak értékelése során, hogy az Egyesült Királyság 2020-ban megfelel-e a hiánykritériumnak.

A makrogazdasági kilátásokat rendkívül nagy fokú bizonytalanság övezi. A Covid19-világjárvány és a kapcsolódó, kijárást korlátozó intézkedések hosszára vonatkozó feltételezések módosítása jelentősen megváltoztatná az előrejelzési kilátásokat.

3.3. A középtávú költségvetési helyzet

Az Egyesült Királyságot a 2018. július 13-án számára megfogalmazott ajánlás annak biztosítására kérte, hogy az elsődleges államháztartási kiadások diszkrecionális bevételi intézkedésektől és egyszeri tételektől mentes nominális növekedési rátája 2019–2020-ban ne haladja meg az 1,6 %-ot (a továbbiakban: kiadási referenciaérték), ami a GDP 0,6 %-ának megfelelő strukturális kiigazításnak felel meg². Az átfogó értékelés megerősíti, hogy 2019–2020-ban, valamint 2018–2019-et és 2019–2020-at együttesen vizsgálva a középtávú költségvetési célhoz vezető ajánlott kiigazítási pályától való jelentős eltérés állt fenn. A végső értékelést azonban csak 2020 őszén lehet elvégezni, amikor a 2019–2020-as eredményadatok rendelkezésre állnak.

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány középtávon várhatóan jelentősen növekedni fog. Ennek oka a várható gazdasági visszaesés, valamint az Egyesült Királyság kormánya által a Covid19 következményeinek kezelésére bejelentett számos költségvetési intézkedés, például a munkavállalók és az önfoglalkoztatók támogatása, a vállalkozások támogatása és a jóléti kiadások növelése. Az államháztartási hiány 2020–2021-ben várhatóan 10,7 %-ra nő, majd 2021–2022-ben 6,2 %-ra csökken. Az államadósság a 2019–2020-as 85,2 %-ról 2020–2021-re várhatóan a GDP 102,5 %-ára fog emelkedni, majd 2021–2022-ben kis mértékben csökkenni fog, a GDP 100,2 %-ára.

A prognózis e számadatait nagy fokú bizonytalanság övezi. A költségvetési intézkedések költségei például az igénybevétel mértékétől és a kijárást korlátozó intézkedések időtartamától függnek. A makrogazdasági kilátások változásai a költségvetési kilátásokat is jelentősen befolyásolnák.

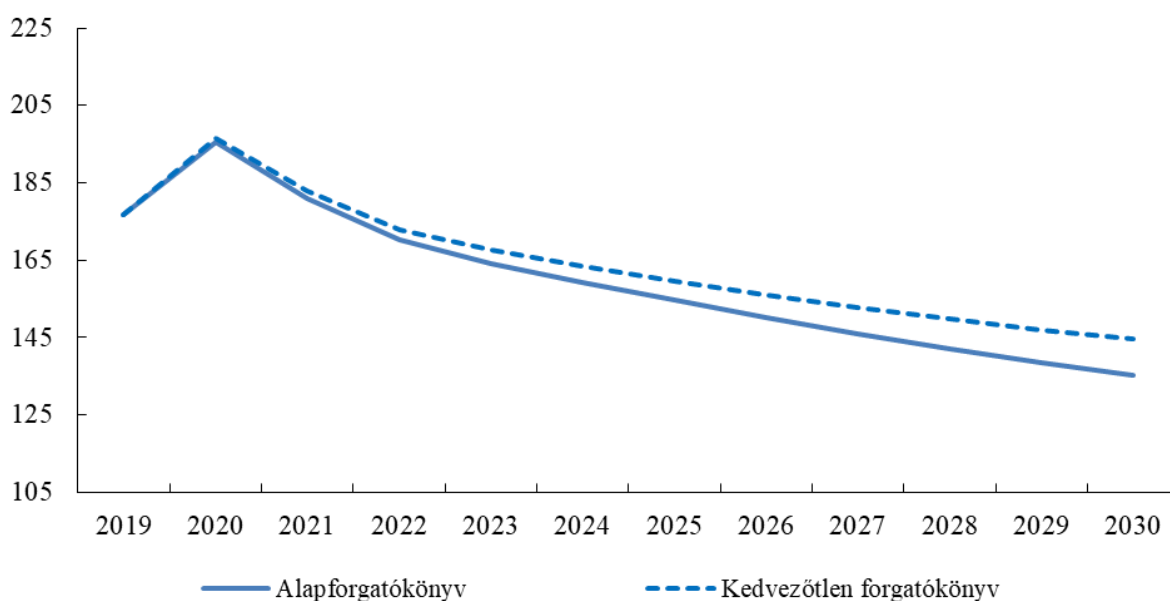
3.4. Az államadósság középtávú alakulása

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése szerint az államadósság a 2019–2020-as 85,2 %-ról 2020–2021-re várhatóan 102,5 %-ra emelkedik.

² A Tanács ajánlása (2018. július 13.) az Egyesült Királyság 2018. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi az Egyesült Királyság 2018. évi konvergenciaprogramját (HL C 320., 2018.9.10., 119. o.).

Az adósságfenntarthatósági elemzést a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése szerint aktualizálták. Összességében az adósság fenntarthatóságának értékelése azt mutatja, hogy a kockázatok ellenére az adóssághelyzet középtávon fenntartható marad, figyelembe véve a fontos enyhítő tényezőket (többek között az adósságprofil). Különösen, míg az államadósság a Covid19-válság következtében romlik, a GDP-arányos államadósság az alapforgatókönyvben várhatóan középtávon fenntartható (csekély mértékben csökkenő) pályán lesz.³

1. ábra: GDP-arányos államadósság, Egyesült Királyság, a GDP %-ában

Forrás: a Bizottság szolgálatai.

3.5. Az Egyesült Királyság által előterjesztett egyéb tényezők

Az Egyesült Királyság hatóságai 2020. május 12-én az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdésével összhangban az érdelemleges tényezőket ismertető levelet továbbítottak. Az előző szakaszokban bemutatott elemzés már lényegében tartalmazza a hatóságok által előterjesztett érdelemleges tényezőket.

³ Az alapforgatókönyv a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzésén alapul. 2021 után feltételezhetően a költségvetési politika fokozatos kiigazítására kerül sor, összhangban az EU gazdasági és költségvetési koordinációs és felügyeleti kereteivel. A reál-GDP növekedése a Gazdaságpolitikai Bizottság/a kibocsátási réssel foglalkozó munkacsoport (OGWG) ún. T+10 módszertana alapján prognosztizálható. A tényleges (reál-)GDP-növekedést különösen potenciális növekedése vezérli, ugyanakkor hatással van rá bármely további, figyelembe vett (költségvetési multiplikátoron keresztül történő) költségvetési kiigazítás. A feltételezések szerint az infláció fokozatosan közelít a 2 %-hoz. A kamatlábakra vonatkozó feltételezéseket a pénzügyi piaci várakozásokkal összhangban határozták meg. A kedvezőtlen forgatókönyv szerint az alapforgatókönyvhöz képest (500 bázisponttal) magasabb kamatlábakat és (–0,5 százalékponttal) alacsonyabb GDP-növekedés feltételezhető (az előrejelzés távlatában).

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság 2020. évi előrejelzése alapján az Egyesült Királyság költségvetési hiánya 2020–2021-ben a tervek szerint eléri a GDP 10,7 %-át, így meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és nem közelít ahhoz. A referenciaérték tervezett túllépése kivételesnek minősül, de nem átmeneti.

Minden rendelkezésre álló bizonyíték – beleértve a nemzeti hatóságok arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy milyen mértékben reagál a költségvetési politika a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó súlyos gazdasági visszaesésre – arra utal, hogy a hiány 2020–2021-ben és 2021–2022-ben jelentősen meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbértéket. 2020. május 7-i levelében a Bizottság felkérte az Egyesült Királyságot, hogy nyújtson naprakész információkat a 2020–2021-es hiány becsült mértékéről. Az Egyesült Királyság azonban nem nyújtotta be a kért pontosítást, hanem a költségvetési felelősségi hivatal (Office for Budget Responsibility) Covid19-forгатókönyvére hivatkozott, amely szerint a hiány 2020–2021-ben jelentősen meghaladja a 3 %-ot. E tényezőket figyelembe véve a Bizottság úgy véli, hogy a 2020–2021-es időszakra vonatkozó, a GDP 10,7 %-át kitevő hiányra vonatkozó jelenlegi előrejelzése kellően meggyőző *prima facie* bizonyítékkal szolgál arra vonatkozóan, hogy a Szerződés 126. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében túlzott hiány áll fenn.

A bruttó államadósság a 2019–2020-as pénzügyi év végén várhatóan eléri a GDP 85,2 %-át, ami meghaladja a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket. Az Egyesült Királyság várhatóan nem tett megfelelő előrelépést a 2019–2020-as időszakra vonatkozó adósságcsökkentési referenciaértéknek való megfelelés irányába. A végleges eredményadatok azonban csak 2020 őszén állnak majd rendelkezésre.

A Szerződéssel és a Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban ez a jelentés az érdemleges tényezőket is megvizsgálta. Ami azonban a hiánykritériumnak való 2020–2021. évi megfelelést illeti, mivel a GDP-arányos államadósság-ráta meghaladja a 60 %-os referenciaértéket és nem teljesül a kettős feltétel – vagyis az, hogy a hiány közel marad a referenciaértékhez és a referenciaérték túllépése átmeneti –, a szóban forgó érdemleges tényezők nem vehetők figyelembe az Egyesült Királyságra vonatkozó, túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során.

Összességében az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződésben és az 1467/1997/EK rendeletben meghatározott hiánykritérium nem teljesül.